

Af *Henry Christensen* til socialministeren:

„Vil ministeren overveje inden for de givne økonomiske rammer at fremme byggeriet af plejehjem ved bl. a. at lade udarbejde og tilbyde kommunerne m. v. fællesprojektering og typisering af dette byggeri?“

Henry Christensen: Jeg tror, at et af de spørgsmål, som ærede medlemmer støder på til stadighed, er det store problem med hensyn til mulighederne for at få bygget plejehjem ude omkring i landet. Problemets baggrund kender vi; det har flere forhold som baggrund. I en tid, hvor der er et stadig stigende behov for at udnytte al arbejdskraft i produktionen, er der blevet mindre muligheder for den familiepleje, som tidligere løste en stor del af disse problemer, og med de stadig dårligere muligheder for hjælp i hjemmene er mulighederne her også blevet tilsvarende mindre. Derfor står vi med et stort problem med hensyn til at skaffe plads til pleje af vore ældre.

Vi har hørt i dens senere tids hospitalsdiskussion, hvordan hospitalerne i betydelig udstrækning bruges til løsning af det problem, der er her, og vi står i det hele taget med et behov for plejehjem, der understreger en af de skyggesider, som den moderne udvikling i velfærdssamfundet har. Jeg har for nylig set, at man har gjort det aktuelle behov for nye plejehjemspladser op til omkring 6.000. Jeg er ikke i stand til at bedømme rigtigheden af dette tal, men jeg er klar over, at behovet er overordentlig stort.

Vi ved også, at der ude omkring i kommuner og private institutioner udfoldes store anstrengelser for at forsøge at komme i gang med løsningen heraf, og man kommer småt i gang, men alt for småt. Der er jo en sammenhæng mellem mulighederne for at bygge plejehjem og spørgsmålet om hele vor samlede byggekapaцитet her i landet, der på én gang skal anvendes til så forfærdelig meget; det er den samme knappe mængde arbejdskraft og øvrige produktionsfaktorer, vi støder på.

Skal vi derfor kunne bygge de nødvendige plejehjem uden en tilsvarende begrænsning i boligproduktionen, tror jeg, det er helt nødvendigt, at vi sætter ind for rationel fremme og tilrettelæggelse af dette byggeri;

og foruden at det kan hjælpe — naturligvis ikke løse, men hjælpe — på hospitalssituationen, tror jeg, at det efterhånden står klart, at det også kan hjælpe på boligsituationen. Jeg ved ikke, om den højtærede minister har bemærket, at Håndværkerforeningen for nylig har fremført nogle tal med hensyn til, hvad opførelsen af deres sidste plejehjem betød. Jeg tror, at da man skaffede 71 plejehjemspladser, blev der frigjort ikke mindre end 68 lejligheder. Nu var det måske et særlig positivt resultat, men jeg vil på den givne foranledning opfordre ministeren til at foretage en praktisk undersøgelse af, hvor meget der ligger i dette problem — ikke ved et stort, højtideligt udvalg, men en praktisk, behændig undersøgelse, der hurtigt kunne give nogle oplysninger her.

Disse ting har fået mig til at rette det anførte spørgsmål til den højtærede minister, for hvis vi kunne hjælpe og fremme plejehjemsbyggeriet ved at udnytte produktionskræfterne bedst muligt, var det en god gerning. Dette har vi gjort i alt for ringe grad, når det har drejet sig om at bygge det store antal skoler, vi har bygget; vi har her projekteret og skabt de enkelte skoler som selvstændige foretagender. Her står vi nu over for at skulle have bygget en lang række plejehjem. Hvis man nu hjælper kommuner og institutioner på den måde, at man tilvejebringer en fællesprojektering og udnytter mulighederne for typisering af byggeriet af plejehjem, så tror jeg, der vil være store muligheder for, at vi kan øge produktionen betydeligt på dette område. Her er det i høj grad det offentlige, der står som bygherre, som den, der skal støtte og støtter økonomisk; derfor synes jeg, at det offentlige har en særlig opgave i retning af her at tilvejebringe en løsning. Jeg tør ikke sige, hvordan det i praksis skal gribes an; det er muligt, at en arkitektkonkurrence ville være et nyttigt middel til at fremskaffe de bedste projekter til en samlet løsning med henblik på tilvejebringelse af et stort antal plejehjem ude omkring i landet.

Jeg har i hvert fald gerne villet fremdrage dette spørgsmål om at yde en praktisk hjælp til billiggørelse og bedre udnyttelse af produktionskræfterne ved plejehjemsbyggeriet, noget, som jeg tror der i høj grad er mulighed for.